

นวัตกรรมโบราณ : กรณีการสร้างม้าไม้เมืองทรอย
กับนกครุฑ - นกไม้ของกัฏฐวาหนะกษัตริย์*
ANCIENT INNOVATIONS: THE CASE OF BUILDING A TROY WOODEN
HORSE WITH A GARUDA - WOOD BIRD OF KING KATTAWAHANA

อนุชา พละกุล

Anucha Bhalakula

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี

Mahachulalongkomrajavidyalaya University, Phetchaburi Buddhist College, Thailand

จิตติมา ดำรงวัฒนะ

Jittima Damrongwattana

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: puen29.1986@gmail.com

บทคัดย่อ

สงครามทรอยเกิดขึ้นเมื่อ 300 - 400 ปี ก่อนคริสตกาล ระหว่างชาวกรีกเผ่าเอเคียน ที่มีนครรัฐสปาร์ต้าช่วยเหลือกับพวกโทรจัน (ฝ่ายกรุงทรอย) ม้าไม้เมืองทรอยถูกสร้างโดย โอดิสเซียส เพื่อข้ามประตูเคเอียนของทรอย โดยใช้ไม้จำนวนมากประกอบเป็นม้าขนาดมหึมา เพื่อบูชาเทวีอิธีนาและเป็นบรรณาการแก่ทรอย ม้าไม้คาดว่ามีความสูง 6 เมตร คือ ขาสูง 2 เมตร ลำตัวสูง 2 เมตร และช่วงลำคอ 2 เมตร ความกว้างภายในท้องม้าไม้ประมาณ 2x3 เมตร เพื่อบรรจุทหารกรีกจำนวนหนึ่ง จากนั้นชาวทรอยได้ลากจูงม้าไม้เข้าเมือง ครั้นตีกลองจึงออกมาจากท้องม้าไม้ พร้อมอาวุธนักรบ อาทิ หอก โล่ป้องกัน แล้วแยกกันทำภารกิจตามที่โอดิสเซียสวางแผนไว้ คือ ทหารจำนวนหนึ่งรับหน้าที่จุดไฟเผาตามซุ้มประตู พวกหนึ่งเข้าเข้าฆ่าทหารยาม พวกหนึ่งเปิดประตูสเคียนเพื่อรับทัพกรีกและสปาร์ต้าเข้าสู่ใจกลางกรุงทรอย นวัตกรรม “นกครุฑ - นกไม้” เกิดจากการสร้างปราสาทโกกนุทของพระโพธิราชกุมาร นำไปสู่การสร้างพาหนะยานยนต์ที่ควบคุมบังคับได้ มีรูปร่างเหมือนครุฑทำด้วยไม้ ซึ่งเหตุการณ์นี้เกิดขึ้น 37 ปีก่อน พ.ศ. หรือประมาณ 580 ปีก่อน ค.ศ. พาหนะนกไม้นี้คาดว่าคงเคลื่อนตัวด้วย 3 วิธี คือ 1) ปีกนกสามารถกระพือขึ้น - ลงได้ด้วยการควบคุมของนายช่าง 2) ปีกนกกางออกลักษณะทรงตัวเพื่อต้านลมและบินด้วยกลไกบางอย่าง อาทิ ลม เชื้อเพลิง และ 3) ปีกนกกางออกเพื่อทรงตัวและบินด้วยการดึงลงจากปราสาท แล้วนายช่างจึงควบคุมให้บินไปตามทิศทางที่ต้องการ

* Received 31 May 2019; Revised 20 June 2019; Accepted 27 June 2019

คำสำคัญ: การวิเคราะห์เปรียบเทียบ, นวัตกรรมโบราณ, ม้าไม้กรีก, นกครุฑ - นกไม้, ภัฏฐวาหนะกษัตริย์

Abstrac

The Troy War took place in 300-400 BC between the Aiken Greeks with the Sparta city-state assisted by the Trojans. (Troy City Department) Troy wooden horse, built by Odysseus To cross the gate of Troy. Using much wood to make a gigantic horse worship Devi Athena and as a tribute to Troy, The wooden horse is estimated to have a height of 6 meters, legs, 2 meters high, body 2 meters high, and a neck span of 2 meters. The width of the inside of the wooden horse is approximately 2 x 3 meters to contain several Greek soldiers. Then the Troy dragged wooden horses into town. In the night, it came out from the belly of a wooden horse. Equipped with warrior weapons, such as a spear and a protective shield, separate the Odyssey's planned mission, where several soldiers are in charge of setting fire to guard the gates. One of them kills the guards. One of them opened the Sahakian door. To receive Greek troops and Sparta into the heart of Troy. The innovation "Nok Garuda - Nok Mai" was born from the construction of Prasat Koknut of Phra Bodhiraj Kumar Led to the creation of controllable motor vehicles Shaped like a wooden garuda This happened 37 years ago, or about 580 years before AD, the car is expected to move in three ways: 1) the wingspan can flutter up and down with the control of the mechanic 2) The wingspan spread out, stabilized to resist the wind and flew with specific mechanisms such as wind, fuel, and 3) the wingspan to stabilize and fly by plummeting from the castle. Then the mechanic controls to fly in the desired direction.

Keywords: Comparative Analysis, Ancient Time Innovation, Greek Wooden Horse, Garuda Bird- Wooden Bird, King Kattawahana

บทนำ

เฮโรโดตีสนักประวัติศาสตร์กรีกโบราณกล่าวว่า โฮเมอร์ เกิดก่อนตน 400 ปี และน่าจะ มีชีวิตอยู่ช่วง 850 ปีก่อนคริสตกาล เขาเป็นมหากวี นักประพันธ์ และนักประวัติศาสตร์โบราณ ชาวกรีก ผลงานสร้างชื่อและโด่งดังคือมหากาพย์อีเลียดและโอดิสซี แต่อย่างไรก็ตามแหล่ง อ้างอิงโบราณอื่น ๆ กลับให้ข้อมูลว่า น่าจะเป็นช่วงเวลาใกล้เคียงกับเหตุการณ์สงคราม เมืองทรอยมากกว่า (Graziosi, B., 2002) ซึ่งช่วงเวลาที่อาจจะเกิดสงครามเมืองทรอยนั้น เรา

ทอสมเนิส กล่าวว่เกิดในช่ว 1194 - 1184 ปีก่อนคริสตกาล (อนันตชัย จินดาวัฒน์, 2556) โฮเมอร์ท่านได้บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับสงครามกรุงทรอยกับชาวกรีก โดยการสร้างม้าไม้ขนาดใหญ่เสมือนกรีกได้ถวายบรรณาการต่อชาวทรอย ก่อนที่จะนำไปสู่การล่มสลายของกรุงทรอยอย่างราบคาบในคืนนั้น

เจ้าชายสิทธัตถะเป็พระราชโอรสของพระเจ้าสุทโธทนะ กษัตริย์ผู้ครองกรุงกบิลพัสดุ์ แคว้นสักกะพระราชมารดาทรงพระนามว่า "พระนางสิริมหามายา" ซึ่งเป็นพระราชธิดาของกษัตริย์ราชสกุลโกถียวงศ์แห่งกรุงเทวทหะ แคว้นโกถียะ ประสูติเมื่อ 80 ปีก่อนพุทธศักราช ที่สวนลุมพินีวัน ณ ใต้ต้นสาละนั้น ซึ่งอยู่ระหว่างพรมแดนกรุงกบิลพัสดุ์กับกรุงเทวทหะ จากนั้นได้มีพราหมณ์ 8 คนทำนายว่า เจ้าชายสิทธัตถะมีลักษณะเป็นมหาบุรุษ คือ ถ้าดำรงตนในฆราวาสจะได็เป็นจักรพรรดิ ถ้าออกบวชจะได็เป็นศาสดาเอกของโลก แต่ทว่าโกถียะพราหมณ์ผู้อยู่น้อยที่สุดในจำนวนนั้น ยืนยันหนักแน่นว่า พระราชกุมารสิทธัตถะจะเสด็จออกบวชและจะได็ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าแน่นอน (เสถียร โพธิ์นันทะ, 2543) เมื่อพระชนม์ 29 พรรษา พระองค์ได้เสด็จออกผนวช ทรงปฏิบัติตนจนค้นพบสัจธรรม ทรงตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขณะพระชนม์ 35 พรรษา จากนั้นจึงเที่ยวประกาศหลักธรรมตามแคว้นต่าง ๆ ทั่วชมพูทวีป ครึ่งหนึ่งพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงประทับอยู่ในเถสกวฬวัน ซึ่งเป็นป่าที่นางยักษีชื่อ เถสกวฬ อาศัยอยู่ อันเป็นสถานที่ให้อภัยแก่หม่มฤค ไกล่เมืองสูงสูมารคิระ ได้ปรารภโพธิราชกุมารผู้ซึ่งทรงให้สร้างปราสาทโกถียะ เมื่อปราสาทเสร็จแล้วดารีจะก่กัदनายช่าง เมื่อเขาทราบดารินั้นจึงสร้างนกครุฑ เพื่อพาครอบคร้วหนีด้วยนกครุฑนั้น นกครุฑพาเขาและครอบคร้วไปลงเชิงเขาหิมาลัย เขาจึงสร้างเมืองและสถาปนาตนเองเป็นกษัตริย์ จากนั้นพระองค์ได้ประกาศหลักธรรมถึง 45 ปี จึงทรงเสด็จดับขันธปรินิพพานขณะพระชนม์ 80 ปี (กรุณา กุศลาลัย และเร่องอุรุ กุศลาลัย, 2554)

นวัตกรรม (Innovation) เป็นสิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2561) สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นจากการใช้ความรู้ ทักษะประสบการณ์และความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาขึ้น ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ บริการใหม่ หรือกระบวนการใหม่ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม การนำเอาวิธีการใหม่ มาปฏิบัติหลังจากที่ได้ผ่านการทดลองและได้รับการพัฒนามาเป็นลำดับแล้ว และมีความแตกต่างจากการปฏิบัติเดิมที่เคยปฏิบัติมา (iM2 Market, 2560) ย่อมเป็นผลสำเร็จของนวัตกรรมที่เป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม “นวัตกรรม” เป็นการท่ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีใหม่ ๆ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิด การผลิต กระบวนการ มักมีการแยกแยะความแตกต่างอย่างชัดเจน ระหว่างการประดิษฐ์คิดค้น ความคิดริเริ่ม และนวัตกรรม อันหมายถึงความคิดริเริ่มที่นำมาประยุกต์ใช้อย่างสัมฤทธิ์ผล การที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเป็นนวัตกรรมได้นั้น จะต้องมีความแปลกใหม่อย่างเห็นได้ชัด และไม่เป็นแค่เพียงการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญเป็นต้นว่า ในด้านศิลปะ เศรษฐศาสตร์ เศรษฐกิจ และนโยบายของรัฐ การเปลี่ยนแปลงนั้นจะต้องเพิ่มมูลค่า เป้าหมายของนวัตกรรมคือการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก เพื่อทำให้อสิ่งต่าง ๆ เกิดเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น นวัตกรรมก่อให้เกิดผลิตผลเพิ่มขึ้น และเป็นทีมาสำคัญของความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ

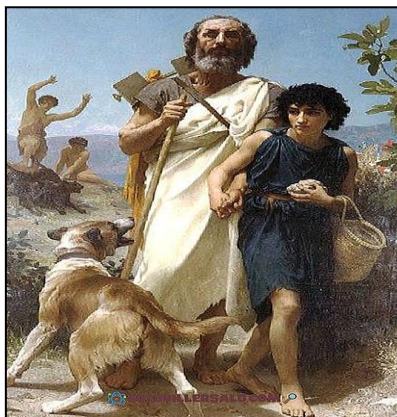
บทความนี้ต้องการศึกษา นำเสนอ วิเคราะห์ และเปรียบเทียบการสร้างนวัตกรรมสมัยโบราณ โดยชาวกรีกได้สร้าง “ม้าไม้” อันเป็นกลศึกเข้าโจมตีกรุงทรอย กับการสร้างนกครุฑ - นกไม้ของนายช่าง ซึ่งภายหลังได้ขนาดนามตนเองว่ากัฏฐาหนะกะษัตริย์ ซึ่งเป็นชาวชมพูทวีปร่วมสมัยกับพุทธกาล ซึ่งทั้งสองเรื่องนี้เป็นข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์โบราณที่สามารถสร้างนวัตกรรมได้อย่างสมบูรณ์ และนำไปสู่ชัยชนะทางกลศึก ในขณะที่อีกฝ่ายสามารถใช้หนีรอดจากราชภัยได้ นำมาสู่การสร้างเมืองใหม่บริเวณเชิงเขาหิมาลัย และปกครองตามระบอบราชาธิปไตย

ชนเผ่าโทรจัน (ชาวทรอย)และม้าไม้ของชนเผ่าเอเคียน (ชาวกรีก)

1. ประวัติกรุงทรอย - กรุงกรีก

1.1 ประวัติศาสตร์กรุงทรอย

สงครามกรุงทรอย เป็นเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ศตวรรษที่ 13 หรือ 12 ก่อนคริสตกาล การขุดค้นซากเมืองทรอย เริ่มโดยนายไฮน์ริช ชลิมันน์ (Heinrich Schliemann) นักโบราณคดีชาวเยอรมัน เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1870 - 1890 มีการพบว่า ทรอยแบ่งเป็น 9 ยุค เริ่มตั้งแต่ 3,000 ปีก่อนคริสตกาล จนถึงปี ค.ศ. 400 ผลจากข้อสันนิษฐานสามารถสรุปได้ว่า “กรุงทรอย” เป็นเมืองโบราณติดชายฝั่งทะเลเอเจียนตอนบน ซึ่งอยู่เมืองซานัคคาเล (Canakkale) ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศสาธารณรัฐตุรกีในปัจจุบัน นับว่าเป็นที่ตั้งตามจตุรทิศสำคัญ อันประกอบด้วย ช่องแคบดาร์ดาแนลล์ (Dardanelles) และ คาบสมุทรกาลลิโปลี (Gallipoli) (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2561)

ภาพที่ 1 ชนเผ่าโทรจัน

นักประวัติศาสตร์สมัยใหม่เชื่อว่าสงครามกรุงทรอยเป็นนิทานปรัมปราที่แต่งขึ้นแต่อย่างไรก็ดี ในปี 1868 นักโบราณคดีชาวเยอรมันนามว่า ไฮน์ริช ชลิมันน์ พบกับแฟรงก์ คัลเวิร์ท ผู้โน้มน้าวชลิมันน์ว่า กรุงทรอยเป็นสถานที่ที่มีอยู่จริง โดยตั้งอยู่ที่อิสซาร์ริคประเทศตุรกี และชลิมันน์เข้าควบคุมการขุดค้นของคัลเวิร์ทบนพื้นที่ ซึ่งเป็นทรัพย์สินของคัลเวิร์ท

คำถามที่ว่ามีความเป็นจริงทางประวัติศาสตร์โดยอยู่เบื้องหลังสงครามกรุงทรอยหรือไม่นั้น ยังไม่มีคำตอบ นักวิชาการจำนวนมากเชื่อว่านิยายดังกล่าวมีแก่นความจริงทางประวัติศาสตร์ แม้อาจหมายความว่า เรื่องเล่าของโฮเมอร์เป็นการผสมนิทานและการออกเดินทางต่าง ๆ ของชาวกรีก ไมซีเนียนระหว่างยุคสัมฤทธิ์ก็ตาม ผู้ที่เชื่อว่าเรื่องเล่าสงครามกรุงทรอยมาจากความขัดแย้งในประวัติศาสตร์ ระบุเวลาไว้ว่าอยู่ในศตวรรษที่ 12 หรือ 11 ก่อนคริสตกาล ซึ่งค่อนข้างสอดคล้องกับหลักฐานทางโบราณคดีของการเผาทำลายทรอย (ดาว ปิ่นเฉลียว, 2557)

1.2 ประวัติศาสตร์กรีก

ชนเผ่าอินโด - ยูโรเปียนกลุ่มหนึ่งอพยพเข้าสู่ดินแดนกรีก แล้วรับความเจริญจากวัฒนธรรมไมนวน(Minoan Culture) บนเกาะครีต รวมทั้งวัฒนธรรมของเอเชียไมเนอร์ และวัฒนธรรมอียิปต์ ผสมผสานกระทั่งพัฒนาเป็นอารยธรรมของตนเอง ชาวกรีกเรียกตัวเองว่า เฮลลีน (Hellene) เรียกบ้านเมืองตัวเองว่า เฮลลัส(Hellas) และเรียกอารยธรรมของตนเองว่า เฮลเลนิก (Hellenic Civilization) โดยปกติวิสัยชาวกรีกชอบแสวงหาความรู้ เชื่อมมั่นในเหตุผล ชอบเสรีภาพ นิยมความเป็นปัจเจกชน และนิยมความเป็นธรรมชาติ ที่ตั้งของชาวกรีกมีภูมิประเทศเป็นภูเขา ทำให้ต้องแบ่งการปกครองออกเป็นนครรัฐ แต่ละนครรัฐอิสระจากกัน ศูนย์กลางนครรัฐกรีกตั้งอยู่ที่ “อะโครโพลิส” (อนันตชัย จินดาวัฒน์, 2556)

ยุคสำริด 3,000-2,000 ปีก่อนคริสต์ศักราช เป็นยุคที่อารยธรรมชนเผ่าไซแคลติกและไมซีแชนเนียนกำลังมีอิทธิพลรุ่งเรืองอยู่ในกรีซ แต่พอถึงศตวรรษที่ 11 ก่อนคริสตกาล อิทธิพลของวัฒนธรรมไซแคลติกและไมซีแชนเนียนก็ถึงกาลเสื่อมสลาย เพราะถูกรุกรานโดยนักรบเผ่าดอเรียนที่รุกรมาจากทางเหนือ อารยธรรมต่าง ๆ ในกรีซจึงเริ่มเข้าสู่ยุคมืดช่วงเวลา 800 ปีก่อนคริสตกาล เป็นช่วงเวลาที่อารยธรรมกรีซเฟื่องฟูขึ้นมาอีกครั้ง วัฒนธรรมและกิจการทหารของกรีซเจริญรุ่งเรืองมากที่สุด เมืองเอเธนส์และสปาร์ต่าเป็นศูนย์กลางของอำนาจ มหาอาณาจักรกรีซประกอบด้วยอิตาลีทางตอนใต้ในปัจจุบัน อันเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของอาณาจักรอันยิ่งใหญ่กรีซ อย่างก้าวเข้าสู่ยุคคลาสสิกหรือยุคทอง ในยุคนี้นักปราชญ์ชื่อเพเรอกลีสผู้ทำให้วิหารพาร์เธนอน เป็นที่รู้จักของโลก

โซโฟคลีสได้เขียนมหากาพย์อิดิปุสขึ้น และโสคราตีสหรือซาเครอทิสได้เริ่มการสอนลูกศิษย์ชาวเอเธนส์ ให้รู้จักวิชาตรรกวิทยาและหลักการประชาธิปไตย ต่อมาไม่นานนัก ยุคทองของกรีซก็ถึงจุดเสื่อม กรีซก็เข้าสู่ยุคสงครามเปโลโปนีเซียน ซึ่งกองทหารอันเกรียงไกรของ สปาร์ตา ได้ยกกำลังเข้าบดขยี้ชาวเอเธนส์เสียจนย่อยยับ

ในขณะที่สปาร์ตากำลังรุกรานกรีซอย่างย่ำแย่ ทางตอนเหนือพระเจ้าฟิลิปแห่งอาณาจักรมาซิโดเนีย กำลังไล่ตีเมืองเล็ก - เมืองน้อยรุกคืบเข้ามาใกล้กรีซทุกที แต่ทว่าความทะเยอทะยานที่จะเป็นผู้พิชิตในภูมิภาคนี้ของพระเจ้าฟิลิป กลับถูกบดบังรัศมีโดยโอรสของพระองค์เอง พระนามว่า “พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช” ผู้สามารถยatraทัพไปถึงเอเชียไมเนอร์และอียิปต์ ซึ่งที่อียิปต์นี้เองพระองค์ได้รับการยกย่องให้เป็นฟาโรห์ ผู้สร้างเมืองอเล็กซานเดรีย พระองค์ยังสามารถยกทัพไปถึงเปอร์เซีย และดินแดนส่วนที่เป็นอินเดียและ

อัฟกานิสถานในปัจจุบัน ในรัชสมัยของอาณาจักรมาซิโดเนีย เรียกกันว่า ยุคเฮลเลนิสติก (Hellenistic Period) เพราะยุคนี้มีการผสมผสานปรัชญาและวัฒนธรรมที่รุ่งเรืองของชนชั้นปกครอง จนกลายเป็นวัฒนธรรมแบบใหม่ที่ศิวิไลซ์ยิ่งขึ้น หลังจากพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชสิ้นพระชนม์ในวัย 33 ชันษาแล้วมีกษัตริย์ปกครองกรีซสืบต่อมาอีก 3 รัชกาล

ครั้นถึงปีที่ 205 ก่อนคริสต์ศักราช อิทธิพลของโรมันแผ่ขยายเข้ารุกรานกรีซ และเมื่อถึงปี 146 ก่อนคริสตกาล กรีซกับมาซิโดเนียตกอยู่ใต้การปกครองของโรมัน หลังจากที่มีการแบ่งอาณาจักรโรมันเป็นอาณาจักรตะวันออกและตะวันตก กรีซได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรไบแซนไทน์ และเมื่อเกิดสงครามครูเสดขึ้น อิทธิพลของอาณาจักรไบแซนไทน์ก็เสื่อมถอยลง เพราะถูกรุกรานโดยชาวเวนิส คาตาลัน เจนัว แฟรงก์ และนอร์มัน

กระทั่งถึงปี ค.ศ. 1936 (พ.ศ. 2479) นายพลเมเตอซัสได้รับการแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี เขาเป็นผู้ปกครองประเทศที่นิยมการปกครองแบบเผด็จการ ถึงแม้ว่าจะได้เห็นความเป็นไปในชะตากรรมของพวกนาซีแต่ตัวเขาเองกลับกระทำการต่าง ๆ ที่ทำให้เขาได้รับฉายาว่า เป็นภาพจำลองของอาณาจักรโรมันในกรีซ นายพลเมเตอซัสทำการต่อต้าน ไม่ยอมให้เยอรมนีกับอิตาลีเดินทัพผ่านกรีซ ถึงแม้ว่ากลุ่มสัมพันธมิตรจะเข้าช่วยกรีซแต่กรีซก็ต้องตกเป็นของเยอรมนีในปี ค.ศ. 1941 (พ.ศ. 2484) เป็นผลให้เกิดภาวะข้าวยากหมากแพง มีการเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาล เกิดความวุ่นวายขึ้นในประเทศที่มีทั้งฝ่ายสนับสนุนพรรคคอมมิวนิสต์ และฝ่ายสนับสนุนสถาบันกษัตริย์ เป็นชนวนให้เกิดสงครามกลางเมือง นองเลือดขึ้นในกรีซและยุติลงในปี ค.ศ. 1949 (พ.ศ. 2492) โดยฝ่ายนิยมกษัตริย์อ้างชัยชนะ

1.3 ประวัติศาสตร์นครรัฐสปาร์ตา

นครรัฐสปาร์ตา (Spártā) เป็นชื่อเรียกของรัฐอิสระของชาวดอเรียน ซึ่งเป็นหนึ่งในชนเผ่าที่สำคัญของกรีกในยุคโบราณ สปาร์ตามีศูนย์กลางอยู่ที่ลาโอเนีย และมีจุดเด่นที่เน้นการฝึกทหาร จนอาจจะกล่าวได้ว่าสปาร์ตาเป็นรัฐทางทหาร ที่เป็นທີ່เข้มแข็งที่สุดในประวัติศาสตร์ของกรีกโบราณ โดยกองทัพสปาร์ตาสามารถมีชัยเหนือจักรวรรดิเปอร์เซีย และจักรวรรดิเอเธนเนียน และได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ปกป้องรัฐอื่น ๆ ในกรีก ประชาชนในนครรัฐสปาร์ตา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) สปาร์เตียตส์ (Spartites) เป็นพวกดอเรียนส์ที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานในสปาร์ตา ถือเป็นชาว สปาร์ตาโดยแท้ พวกนี้ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในนครรัฐทำหน้าที่เป็นทหารรัฐ 2) เปรโอซิ (Perioeci) คำนี้ภาษากรีกแปลว่า ผู้ที่อาศัยอยู่โดยรอบ ได้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านโดยรอบนครรัฐสปาร์ตา เป็นชาวเลซีเดโมเนียนที่สืบเชื้อสายปะปนกันมา พวกนี้จัดเป็นเสรีชนและมีส่วนในกิจการต่าง ๆ ภายในหมู่บ้านของตน แต่ขาดสิทธิในทางการเมืองภายในนครรัฐ สปาร์ตา ขาดสิทธิในการสมรสกับหญิงสปาร์เตียตส์ มีหน้าที่ต่อรัฐคือรับราชการทหารและประกอบกร กสิกรรม และ 3) เฮล็อต (Helot) พวกนี้เป็นชนพื้นเมืองเดิม ที่อาศัยอยู่ในดินแดนนี้มาก่อน เมื่อพวกเลซีเดโมเนียนเข้ามาตั้งบ้านเรือน ก็ได้ปกครองคนเหล่านี้ในฐานะเป็นทาสของรัฐ มีหน้าที่ทำงานในที่ดินของผู้ที่เป็นนายและแบ่งผลประโยชน์ที่ได้จากที่ดินให้แก่ผู้ที่เป็นนาย พวกเฮล็อตนั้นเป็นชาวกรีกโดยแท้และมีจิตใจรัก

อิสรภาพเช่นชาวกรีกทั้งหลาย เมื่อมาถูกจำกัดอิสรภาพและลดฐานะก็เกิดความไม่พอใจ และมักปักใจอยู่กับการก่อการปฏิวัติ พวกสปาร์เตียตส์ก็ตระหนักในเรื่องนี้ดี ดังนั้น เมื่อมีการสงสัยว่าเฮลลอส คนใดคิดการปฏิวัติ ผู้นั้นจะได้รับโทษถึงประหารชีวิตทันที (อนันตชัย จินดาวัฒน์, 2556)

2. สงครามทรอย

บันทึกโลกตะวันตกฉบับประวัติศาสตร์กล่าวถึงตำนานกรีกโบราณว่า กรุงทรอย (Troy) ตั้งอยู่บริเวณจุดยุทธศาสตร์ที่ดีแถบช่องแคบเฮลเลนสปอนด์ (Hellenpond) หรือช่องแคบดาร์ดาเนลลีสในปัจจุบันโดยสามารถควบคุมเส้นทางติดต่อระหว่างเอเชียกับยุโรปได้ทั้งทางบกและทางน้ำ ซึ่งแต่เดิมนักปราชญ์ต่างก็เชื่อกันว่า กรุงทรอยเป็นตำนานที่ปรากฏเฉพาะในหนังสือมหากาพย์อีเลียด (Iliad) ของมหากวีนาม โฮเมอร์ (Homer) เท่านั้น แต่ภายหลังการค้นพบโดยบังเอิญของนักโบราณคดี ในปี ค.ศ. 1930 พบว่า เมืองทรอย มีอยู่จริงตามการอ้างถึงตามประวัติศาสตร์ “สงครามทรอย” กล่าวถึงสงครามระหว่างชนเผ่าเอเคียน (ชาวกรีก) กับพวกโทรจัน (ฝ่ายกรุงทรอย) ซึ่งโฮเมอร์เขียนขึ้นหลังจากที่กรุงทรอยล่มสลายไปแล้ว 300 - 400 ปี ดังนั้นนักประวัติศาสตร์จึงสันนิษฐานว่า โฮเมอร์แต่งเรื่องอีเลียดขึ้นจากตำนานที่ผู้คนเล่าสืบทอดกันมา หรือแต่งขึ้นมาจากจินตนาการของเขาเอง แต่อย่างไรก็ตาม “สงครามทรอย” ยังได้รับการกล่าวขานถึงไม่รู้จบอย่างมีชีวิตชีวา

ภาพที่ 2 ม้าโทรจัน (ม้าไม้เมืองทรอย)

สำหรับ เหตุแห่งชนวนสงครามเกิดจากเจ้าชายปารีส ผู้เป็นพระอนุชาของเจ้าชายเฮกเตอร์แห่งทรอย ไปลักพาตัว “เฮเลน” ชายาของพระเจ้าเมเนลอส กษัตริย์แห่ง “นครรัฐสปาร์ตา” ไปจากวัง การกระทำดังกล่าวถือเป็นการหยามพระเกียรติทั้งกษัตริย์เมเนลอส และอากาเมมนอนผู้เป็นพระอนุชา และเป็นกษัตริย์ผู้ทรงอำนาจของไมซิเนีย ดังนั้นอากาเมมนอนจึงรวบรวมชนทุกเผ่าพันธุ์ของชาติกรีก แล้วกรีธาทัพเพื่อไปแย่งตัวเฮเลนกลับคืนมาจากทรอย แต่อากาเมมนอนนั้นมีเหตุผลอีกประการหนึ่งคือ ต้องการยึดทะเลอีเจียนมาเป็นของตนเพื่อขยายอำนาจอาณาจักรไมซิเนียให้ยิ่งใหญ่ แต่พระองค์ทราบดีว่าการบุกทรอยนั้นไม่ใช่เรื่อง

ง่าย เพราะเมืองทรอยมีกำแพงที่แข็งแกร่ง และมีเจ้าชายเฮกเตอร์ผู้ซึ่งเป็นยอดนักรบที่ชื่อเสียงเกรียงไกร ยากที่จะปราบลงได้เพียงเพราะกำลังทหาร (ดาว ปิ่นเฉลียว, 2557)

ดังนั้น อากาเมมนอนจึงต้องจำใจเรียกตัวนักรบผู้เก่งกล้าอย่าง “อคิลลิส” มาร่วมทัพต่อสู้ในศึกนี้ด้วย เพราะเหล่าทหารต่างรู้ว่า อคิลลิสได้รับพลังอมตะจากเทพิดาเททิส ผู้เป็นมารดาของเขา และตัวอคิลลิสเองต้องการสร้างชื่อเสียงให้ประวัติศาสตร์จารึกชื่อเขาไว้ตลอดกาล จึงยอมเข้าร่วมทัพกรีกอันเกรียงไกร เพื่อบุกทรอยด้วยเหตุผลสองประการนั้น หลังจากที่เจ้าชายเฮกเตอร์และเจ้าชายปารีสกลับถึงเมืองทรอยแล้ว ชาวกรีกที่พาทัพของชาวกรีกก็แพร่สะพัดมาถึงพระกรณของกษัตริย์ “ไปร้อม” แห่งทรอยผู้เป็นพระราชบิดา ทั้งสามตัดสินใจเข้าสู่สงครามแทนที่จะส่งตัวเฮเลนคืน ต่อมากองทัพเรือรบพันของชาวกรีกก็เข้าเทียบที่ชายฝั่ง “โทรจัน” ภายใต้การนำของอคิลลิสและยิดขยหาได้อย่างรวดเร็ว การสู้รบอย่างดุเดือดได้เริ่มขึ้น แผ่นดินทรอยนองไฟไปด้วยสายเลือดของชาวกรีกและชาวโทรจัน แต่อคิลลิสก็ยังไม่สามารถยึดครองเมืองทรอยได้ (ดาว ปิ่นเฉลียว, 2557)

3. กลศึกม้าไม้

สงครามทรอยนานยี่สิบถึง 10 ปี และสิ้นสุดลงด้วยชัยชนะของชาวกรีก โดยชาวกรีกใช้กลยุทธ์นำเอาไม้ม้าร่างเป็นม้าขนาดใหญ่ข้างในกลวง เรียกว่า “ม้าไม้” เพื่อซ่อนทหารกรีกไว้ข้างใน แล้วปล่อยทิ้งหน้ากำแพงเมืองทรอยแล้วยกทัพกลับ เสมือนว่าหมดหนทางที่เข้ายึดทรอยได้ จึงสร้างม้าไม้มอบเป็นของขวัญแก่ทรอย รุ่งเช้าทหารเฝ้าประตูเมืองทรอยเห็นม้าไม้ถูกทิ้งไว้ จึงทูลแก่กษัตริย์ “ไปร้อม” พระองค์จึงรับสั่งให้ทหารลากจูงเข้าเมือง แต่ทว่า ด้วยวิธีนี้ทำให้ทหารกรีกซึ่งซ่อนตัวอยู่ด้านในท้องม้าไม้ จึงสามารถเข้าไปเปิดประตูเมืองทรอยได้สำเร็จอย่างง่ายดายในเวลาตีกลางคืน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ชาวทรอยกำลังหลับใหล ภายหลังเปิดประตูเมืองทรอยได้แล้ว ทหารกรีกจำนวนมากก็บุกเข้าเมืองทรอยได้เป็นผลสำเร็จกรุงทรอยจึงถูกทหารกรีกเผาทำลายเมืองจนวอดวาย (ดาว ปิ่นเฉลียว, 2557)

การสร้างนครท - นกไม้ของกัณฐาหะนกะษัตริย์

ในพระราชที่ 8 หลังตรัสรู้ พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงประทับอยู่ในแควสพาวน ซึ่งเป็นป่าที่อาศัยของนางยักษีชื่อ ภสสพวา อันเป็นสถานที่ให้อภัยแก่หมู่มฤค ไกลเมืองสูงสุมาศิระ แคว้นภคคะ โดยมี เจ้าภคคะ เป็นผู้ปกครอง ปัจจุบัน แคว้นภคคะ (Bhagga) ตั้งอยู่ในพื้นที่ส่วนหนึ่งของประเทศเนปาล (Nepal) ณ สถานที่นี้พระองค์ได้ปรารภเรื่องราวของโพธิราชกุมาร จากพระธรรมเทศนาชื่อว่า “อุตตนาถเจ” เป็นต้น จากนั้น จึงกล่าวถึงการสร้างปราสาทของโพธิราชกุมาร การก่อกัดนายช่าง นางช่างสร้างนครท นายช่างพาครอบครัวขึ้นนครทหนึ่ง นครทพานายช่างและครอบครัวไปลงเชิงเขาหิมาลัย นายช่างสร้างเมืองและสถาปนาตนเองเป็นกษัตริย์ โดยรายละเอียดปรากฏดังนี้ (พระมหาอารีย์ พลากโก และพระมหาสมบุญ อนนตชโย, 2558)

1. โปธิราชกุมารสร้างปราสาทแล้วคิดฆ่านายช่าง

เหตุการณ์ระบุว่า โปธิราชกุมาร รับสั่งให้สร้างปราสาท ชื่อโกกนุท ซึ่งมีรูปทรงไม่เหมือนปราสาทอื่น ๆ บนพื้นแผ่นดิน เสมือนว่าปราสาทนี้ “ลอยอยู่ในอากาศ” เมื่อใกล้เสร็จจึงตรัสถามนายช่างว่า “ปราสาทที่มีรูปทรงอย่างนี้ เธอเคยสร้างในที่อื่นบ้างแล้วหรือ หรือว่านี่เป็นศิลปะครั้งแรกของเธอ” นายช่างจึงทูลว่า ข้าแต่สมมติเทพ นี่เป็นศิลปะครั้งแรกของข้าพระองค์ ขณะนี้เองที่พระโปธิราชกุมารทรงดำริว่า “ถ้านายช่างผู้นี้จักสร้างปราสาทมีรูปทรงอย่างนี้แก่คนอื่น ปราสาทนี้ก็จักไม่น่าอัศจรรย์ การที่เราฆ่านายช่างนี้เสีย ตัดมือ และเท้าของเขา หรือควักนัยน์ตาทั้งสองเสียย่อมควร เมื่อเป็นเช่นนั้น เขาจะสร้างปราสาทแก่คนอื่นไม่ได้” พระองค์ได้ตรัสบอกความประสงค์นั้นแก่มาณพน้อย บุตรของสญชีวก ผู้เป็นสหายรักของพระองค์

อย่างไรก็ตามปราสาทโกกนุท ซึ่งหมายถึง ดอกบัวแดง ออกแบบและสร้างตามลักษณะของดอกบัวดังกล่าว จึงสามารถแสดงให้เห็นตามภาพประกอบของวัดป่าสันติวนาราม (วัดป่าดงไร่) จังหวัดอุดรธานี (วัดป่าสันติวนาราม, 2561)

ภาพที่ 3 วัดป่าสันติวนาราม

2. นายช่างทำนกรุขชี้หนัภัย

หลังจากที่มาณพน้อยบุตรของสญชีวก ผู้เป็นสหายรักของพระโปธิราชกุมารทราบความต้องการนั้น จึงเกิดความคิดว่า “พระราชาผู้ทรงพระคุณนี้ จักผลาญนายช่างให้ฉิบหายอย่างไม่ต้องสงสัย คนผู้มีศิลปะเป็นผู้หาค่ามิได้ เมื่อเรายังมีอยู่ เขาจึงอย่าฉิบหาย เราจักให้สัญญาแก่เขา” เมื่อตัดสินใจอย่างนี้แล้ว มาณพน้อยได้เดินทางไปหานายช่างแล้วถามว่า “การงานของท่านที่ปราสาทสำเร็จแล้วหรือยัง” นายช่างจึงตอบว่า “สำเร็จแล้ว” มาณพจึงกล่าวว่า “พระราชาผู้มีพระประสงค์จะผลาญท่านให้ฉิบหาย เพราะฉะนั้น ท่านพึงรักษาตนเอง (ให้ดี)”

นายช่างกล่าวว่า นายท่านบอกข้าพเจ้านี้แก่ข้าพเจ้า นับว่าเป็นข่าวที่ดีเพื่อรักษาความปลอดภัยต่อข้าพเจ้า แต่ว่าข้าพเจ้าจักทราบกิจที่ควรทำในเรื่องนี้อย่างไร หรือมีวิธีการ

ใดบ้าง จากนั้นมาฉจึงแนะนำว่า หากพระราชกุมารตรัสถามว่า “สหาย การงานของท่านที่ปราสาทของเราสำเร็จแล้วหรือ” นายช่าง ท่านจึงทูลว่า “ข้าแต่สมมติเทพ การงานที่ปราสาทยังไม่สำเร็จก่อน ยังเหลืออีกมาก” พระเจ้าข้า

ส่วนพระราชกุมาร เมื่อเสด็จมาถึงจึงตรัสถามนายช่างว่า มีการงานอะไรอีกยังเหลือตกค้างอยู่บ้างหรือไม่ นายช่างจึงทูลว่า ข้าแต่สมมติเทพ ข้าพระองค์จะทูลให้ทรงทราบภายหลัง แต่ขอพระองค์จงตรัสสั่งให้ใคร ๆ ขนไม้มาก่อนเถิด ราชกุมารตรัสถามว่า จะให้ขนไม้ชนิดไหนมาบ้าง นายช่างทูลว่าขอเป็นไม้แห้งเนื้อแข็งที่ไม่มีมีแก่นพระเจ้าข้า เมื่อโพธิราชกุมารได้รับสั่งให้ขนไม้ตามที่นายช่างต้องการมาให้จนครบและเพียงพอแล้ว นายช่างได้กราบทูล พระราชกุมารว่า ข้าแต่สมมติเทพ จำเดิมแต่ขึ้นไป ขอความกรุณาจากพระองค์ไม่พึงเสด็จมายังสำนักอันเป็นสถานที่ทำงานของข้าพระองค์ เพราะเมื่อข้าพระองค์ทำงานที่ละเอียดอยู่ เมื่อมีการสนทนากับคนอื่น ความฟุ้งซ่านก็จะมี อนึ่งเวลารับประทานอาหาร ภรรยาของข้าพระองค์จักนำอาหารมาด้วยตนเอง พระราชกุมารทรงรับว่า ดีแล้วนายช่าง

หลังจากที่นายช่างได้รับไม้แก่นเนื้อเบาจากพระโพธิราชกุมาร เขาจึงนั่งถากไม้เหล่านั้นอยู่ในห้อง ๆ หนึ่ง เพื่อทำเป็นนกครุฑ “ครุฑสกนธ์” ซึ่งมีเนื้อที่เพียงพอต่อบุตรและภรรยานั่งภายในได้ ครั้นถึงเวลารับประทานอาหาร เขาจึงสั่งภรรยาว่า “เธอจงขายของทุกสิ่งอันมีอยู่ในเรือนแล้ว รับเอาเงินและทองไว้”

3. นายช่างพาครอบครัวหนี

ฝ่ายพระราชกุมารรับสั่งให้ล้อมเรือนไว้ ทรงจัดตั้งการรักษาเพื่อประโยชน์จะไม่ให้นายช่างออกไปได้ ส่วนนายช่าง ในเวลาที่นกไม้สำเร็จแล้ว จึงสั่งภรรยาว่า “วันนี้ เธอพึงพาเด็กแม่ทั้งหมดมา” เมื่อรับประทานอาหารเช้าเสร็จแล้ว จึงสั่งให้บุตรและภรรยาเข้าไปนั่งในห้องนก แล้วออกทางหน้าต่างหลบหนีไป หลังจากนั้นเหล่าทหารอารักขา จึงได้เร่งรีบไปกราบทูลว่า “ขอเดชะสมมติเทพ นายช่างหลบหนีไปได้” นายช่างนั้นก็ไปลงที่หิมวันตประเทศ สร้างนครขึ้นนครหนึ่ง แล้วสถาปนาตนเป็นพระราชาทรงพระนามว่า “กัณฐวาทนะ” หมายถึง ผู้มีท่อนไม้เป็นพาหนะ หรือผู้มีพาหนะอันทำด้วยท่อนไม้ ในนครนั้นสืบไป

4. พระศาสดาสันทนากับโพธิราชกุมาร

พระราชประวัติของโพธิราชกุมารเบื้องต้น ทราบมาว่าพระองค์อภิเษกสมรสแล้วไม่มีแม้กระพระราชนัดสหรือพระราชธิดา การสร้างปราสาทโกกนุทก็เพื่อเป็นอาณิสยสัญญ เพื่อให้ทรงได้บุตรตามที่ทรงปรารถนา เมื่อปราสาทโกกนุทสร้างเสร็จสมบูรณ์พร้อมฉลอง พระองค์จึงรับสั่งให้ข้าราชการบริพารตกแต่งสถานที่ ส่วนหนึ่งพระองค์ได้อธิษฐานก่อนบูชาพระพุทธรูป ประตู่ทางเข้าไปจนถึงห้องโถงของปราสาทว่า หากพระองค์จักได้ประราชนัดสหรือพระราชธิดา ขอให้พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงเหยียบผ้าที่ทรงปูลาดนี้ หากจักไม่มีบุตรแล้วไซ้ ขอพระองค์ไม่ปรารถนาทรงเหยียบ ครั้นรุ่งเช้าในเวลาเสด็จของพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระสาวก เมื่อถึงหน้าประตูหน้าเข้าปราสาทโกกนุท พระองค์หุดนึ่งมิได้ทรงเหยียบพระมณีนั่งนั้น แม้จักถูกพระราชกุมารโพธิทูลนิมนต์เสด็จบนพระมณีนั่งถึง 3 ครั้ง พระองค์จึงตรัสเหตุที่ไม่เหยียบตามที่พระราช

กุมารทรงได้อิฐฐานแล้วนั้นจากนั้นพระพุทธเจ้าจึงได้ตรัสถึงเหตุที่พระราชกุมารไม่ทรงมีบุตรมาแสดงแก่พระราชกุมารว่า

“ในอดีตกาล กลาสีหลายร้อยคนเล่นเรือลำใหญ่ไปสู่มหาสมุทร แต่เรือเกิดอับปางในกลางสมุทร สองสามีภรรยาคว้าได้แผ่นกระดานแผ่นหนึ่ง เพื่ออาศัยว่ายน้ำเข้าไปสู่เกาะน้อยแห่งหนึ่ง ส่วนกลาสีที่เหลือตายทั้งหมดในมหาสมุทรนั้น อย่างไรก็ตามบนเกาะนั้นมีเฉพาะนก กลาสีสามี/ภรรยาทั้งสองไม่เห็นสิ่งอื่นที่ควรกินได้ เมื่อถูกความหิวครอบงำจึงเผาไขนกกินจนหมด เมื่อไขหมดจึงจับลูกนกปิ้งกินจนหมด เมื่อลูกนกหมด จึงจับนกทั้งหลายปิ้งกิน โดยสรุปคือทั้งสองมีความประมาทเพราะการทำต่อชีวิตนกลูกนก และไขนก โดยที่ทั้งสองไม่มีใครเลยที่ตั้งอยู่บนเมตตา”

หลังจากพระพุทธเจ้ากรรมที่พระโพธิราชกุมารได้เคยกระทำแล้ว จึงสรุปว่า หากพระองค์กับภรรยาไม่ประมาทในช่วงวัยใดวัยหนึ่ง พระองค์จักมีบุตรหรือธิดาอย่างแน่นอน เพราะฉะนั้นบุคคลผู้เป็นที่รักเป็นความหวังของผู้อื่น จึงไม่ควรประมาทในช่วงวัยทั้ง 3 กล่าวคือ ปฐมวัย-วัยเด็ก มัชฌิมวัย - วัยหนุ่ม/สาว และปัจฉิมวัย - วัยผู้ใหญ่ หรืออย่างน้อยก็พึงรักษาดตนและไม่ประมาทในวัยหนึ่งวัยใด

การวิเคราะห์เปรียบเทียบนวัตกรรมสมัยโบราณด้านการสร้างม้าน้ำของกรีกกับการสร้างนครรัฐ - นกไม้ของกัฏฐวาหนะกษัตริย์

1. การวิเคราะห์นวัตกรรมสมัยโบราณด้านการสร้างม้าน้ำของกรีก

แนวคิดการสร้างม้าน้ำเกิดขึ้นในนามสงครามทรอย ประมาณ 900 ปีก่อนคริสตกาล เป็นการต่อสู้แย่งชิงพระนางเฮเลน ซึ่งเจ้าชายปารีสแห่งทรอยชิงมาจากพระสวามี คือพระเจ้าเมเนเลอัสแห่งสปาร์ตา ซึ่งเป็นสัมพันธมิตรกับมหานครกรีก แต่การต่อสู้ยืดเยื้อเป็นเวลา 10 ปี ต่างฝ่ายต่างไม่สามารถชนะกันได้อย่างเด็ดขาด เพราะทรอยมีกำแพงขนาดใหญ่รอบล้อมเชื้อสเคี้ยน ส่วนกรีกก็มีนักรบที่เก่งกล้าอย่างอควิลิส กับหน่วยรบที่ทรงพลังในการรบดุดันไม่เคยพ่ายแพ้

การรบไม่สามารถชี้ชะตา โอติส ซิอุส ที่ปรึกษาฝ่ายกลยุทธ์สงครามของชาวกรีก จึงเสนอริเริ่มแนวคิดการสร้างม้าน้ำขนาดมหึมา ภายในลำตัวกลวงเพื่อบรรจุทหารจำนวนหนึ่ง เขาแนะนำให้ชื่อไซนอน (Sinon) เล่นตามบทบาทที่ตกลงกันไว้ กล่าวคือเสมือนว่าถูกสปาร์ตาใจร้ายหักหลัง จะฆ่าตนเพื่อขอขานแก่เทพเจ้า เพื่อให้มีชัยในศึกสงครามอันยืดเยื้อนี้ อุบายที่ว่าเป็นการทิ้งค่ายยกทัพกลับกรีก แล้วสร้างม้าน้ำทิ้งไว้เป็นบรรณาการเทวอิธินา ความใหญ่โตของม้าน้ำเพื่อป้องกันการเคลื่อนย้ายของทรอย หากทรอยขึ้นทำการเคลื่อนย้ายจะส่งผลให้เทวอิธินาพอโรธและจะซาบแช่งให้ทรอยเสื่อมด้วยอำนาจวิเศษ แต่ความใหญ่โตของม้าน้ำนั้น เป็นที่รู้สึกไม่น่าไว้วางใจสำหรับนักบวชผู้เปี่ยมด้วยไหวพริบ นามว่า เลโอโคออน เขากล่าวตักเตือนพระ

เจ้าปรีธัมว่า “ข้าพหวั่นชาวกรีกแม้ว่าเขาถือของขวัญมาให้” ซึ่งสอดคล้องกับคำเตือนของพระราชธิดาที่ทรงแนะนำว่า “โปรดระวังภัยอันตรายที่จะมากับม้าไม้” แต่ไม่มีผู้เชื่อคำตักเตือนของทั้ง 2 ท่าน ดังนั้นมิดิชาวทรอยจึงได้ตัดสินใจชักลากม้าไม้เข้าเมือง ภายใต้ความหวังว่าเทวีอิโน่าจะทรงพอพระทัย และช่วยปกป้องชาวทรอยจากการรุกรานของชาวสปาร์ตาผู้เป็นพันธมิตรกับมหาอำนาจกรีก หลังจากที่ชาวทรอยชักลากม้าไม้เข้าไปในลานกว้างกลางกรุงทรอยแล้ว ชาวทรอยต่างฉลองใหญ่เท่าที่เคยจัดมา เพื่อสดุดีการสิ้นสุดสงครามที่ยาวนานนับ 10 ปี (ดาว ปิ่นเฉลียว, 2557)

ทว่าตีกส์ักของคีนนั้นชาวทรอยเหน็ดเหนื่อยแล้วกลับไหลจากการเฉลิมฉลอง ท้องถนนมืดและทั้งสองฝั่งเงียบสงัด อีกด้านของนครกรีกได้ท้อมม้าไม้ถูกหย่อนเชือกบันได ทหารกรีกทั้งหมดที่หลบซ่อนตัวในท้อมม้าไม้จึงทยอยลงมาตามสัญญาณ พร้อมแยกย้ายกันออกไปวางเพลิงทั่วทุกมุมของกรุงทรอย เมื่อประตูศเคเอี้ยนถูกเปิดออก นครบสปาร์ตาก็เข้าเช่นฆ่าชาวทรอยอย่างไม่ว่าราณี อย่างไรก็ตามภายใต้การเช่นฆ่าอย่างโหดเหี้ยมนี้ เจ้านายระดับขุนศึกนามว่า เอนีแอส แบกพ่อวีชราและลูกชายทหารกตีฝ่าวงล้อมทหารสปาร์ตาไปได้ เขาลงเรือแล้วไปขึ้นบกอีกที่ที่บริเวณที่เป็นอิตาลีในปัจจุบัน จากนั้นจึงได้สร้างบ้านเมืองขึ้นอยู่ร่วมกับชาวอิทรัสกันสืบมา (ดาว ปิ่นเฉลียว, 2557)

ผู้เขียนขอวิเคราะห์การสร้าง “ม้าไม้” ของโฮดิสเซียส ผู้ซึ่งคิดอุบายผ่านเข้าไปยังประตูศเคเอี้ยนอันแข็งแกร่งแน่นหนาของทรอย ในคีนนั้นเขาสั่งให้ทหารหาท้อมม้าไม้จำนวนมาก แล้วนำมายังฐานทัพเพื่อประกอบเป็นม้าไม้ขนาดมหึมา ซึ่งต้องประกอบให้แล้วเสร็จก่อนรุ่งอรุณ เพื่อจักได้ทิ้งไว้เป็นการบูชาเทวีอิโน่า และให้เข้าใจว่าเป็นเครื่องบรรณาการต่อทรอย จากนั้นจึงทำที่เป็นยกพลกลับกรีกในเช้ามิดของวันนั้น คาดว่ามีความสูงราว 6 เมตร แบ่งเป็นช่วงขาสูง 2 เมตร ความสูงของลำตัวสูง 2 เมตร และช่วงลำคอถึงช่วงหน้าของม้าไม้คงสูง 2 เมตร ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ลงตัวสมส่วนตามลักษณะกายภาพ เพราะตีความว่า ทหารกรีกเข้าอาศัยอยู่ได้จำนวนหนึ่ง ซึ่งคาดว่าราว 10 นาย ทหารกรีกคงมีส่วนสูงเฉลี่ย 1.80 - 2 เมตร ตามมาตรฐานทหารนครกรีก บวกกับพื้นที่เก็บหอกซึ่งยาวกว่าทหารกรีกแน่นอน โดยยาวประมาณ 2.50 เซนติเมตร ส่วนความกว้างภายในท้อมม้าไม้ นั้น คงอยู่ประมาณ 2 เมตร เพื่อบรรจุทหารกรีกเป็น 2 แถว จำนวนหนึ่ง ซึ่งไม่น่าจะเกิน 10 นาย สำหรับความยาวภายในท้อมม้าไม้ นั้นก็เช่น คาดว่ายาวประมาณ 3 เมตร เพื่อพักอาศัยของทหารจำนวนหนึ่ง ไม่น่าจะเกิน 10 นาย ซึ่งเข้าไปอาศัยอยู่ในช่วงเช้ามิดของวันที่สร้างม้าไม้เสร็จ จนกว่าชาวทรอยจะลากจูงม้าไม้เข้าเมืองทรอยซึ่งก็อยู่ภายในท้อมม้าไม้ นั้นทั้งวัน และช่วงค่ำจนกระทั่งตีกส์ัก ก่อนที่จะออกมาจากท้อมม้าไม้ด้วยบันไดเชือก จากการอนุมานตามเหตุการณ์นี้ ทหารกรีกที่อยู่ข้างในท้อมม้าไม้จำนวนหนึ่ง พร้อมอุปกรณ์กรีก เช่น หอก โล่ป้องกัน เสีียงอาหารที่เพียงพอสำหรับทหารอย่างน้อย 2 มื้อ คือช่วงมือเที่ยงหลังจากถูกลากจูงเข้าไปในเมืองทรอยแล้ว และช่วงมือก่อนลงมือออกจากท้อมม้าไม้ แล้วกระจายกันออกทำภารกิจตามที่โฮดิสเซียสวางแผนไว้ คือ ทหารจำนวนหนึ่งรับหน้าที่จุดไฟเผาตามซุ้มประตู ทหารจำนวนหนึ่งเข้าเข้าฆ่าทหารยาม

ชาวทroyอย่างฉับไว ทหารจำนวนหนึ่งเปิดประตูเอเคียนของทroy เพื่อรับทัพกรีกและสปาร์ต้าเข้าสู่ใจกลางกรุงทroy ในคืนทหารกรีกและสปาร์ต้าต่างสังหารชาวทroyผู้หลับใหล และทหารที่ปราศจากการเตรียมตัวสู้หรือแม้แต่ความสามารถในการป้องกันตนเอง เนื่องจากความเหนื่อยล้าและการดื่มกินในงานฉลองอย่างรื่นเริงในช่วงเย็นจนกระทั่งดึกสงัด แล้วชาวทroyทั้งเมืองก็หลับใหล พอรู้ตัวอีกทีทroyก็ถูกเป็นไฟ ผู้คนบาดเจ็บล้มตายกันทุกที่ ทั้งพื้นดินและบรรยากาศเต็มไปด้วยกลิ่นคาวเลือด ทroyจึงถึงกาลอวสานในคืนนั้นอย่างไม่อาจฟื้นฟูได้อีกต่อไป

2. การสร้างนครุฑ - นกไม้ของกัฏฐาพะนะกษัตริย์

จากเนื้อเรื่องคงต้องเริ่มต้นที่การวิเคราะห์ศัพท์ว่า นครุฑ-นกไม้ ตามศัพท์คงหมายถึงการนำไม้มาประกอบสร้างนกขนาดใหญ่ ที่มีรูปร่างเหมือนครุฑ การสร้างนกไม้ดังกล่าวนี้ นายช่างต้องการบรรจุคนไว้ภายในแล้วบังคับหุ่นยนต์นกไม้นั้นอพยพคนหนีไปทางอากาศ นับว่าเป็นแนวคิดและการออกแบบนวัตกรรมที่ล้ำหน้ามากในยุคนั้น ภายใต้ความคิดของนายช่างนี้ เขาสามารถสร้างกลไกการขับเคลื่อนนครุฑ - นกไม้ได้สำเร็จ

ไม้ที่ใช้สร้างนกไม้เป็นไม้เนื้อแข็งชนิดเบา หากสันนิษฐานคงเป็นไม้สักซึ่งเป็นไม้เนื้อแข็งและเบา การที่จะประดิษฐ์นกไม้ที่สามารถบรรจุคนได้ จำนวน 5 - 10 คน นับว่านายช่างมีความเชี่ยวชาญทั้งการออกแบบ การคำนวณ และการประกอบชิ้นส่วนอย่างมาก เพราะต้องสร้างนกไม้ขนาดใหญ่ภายใต้เวลาจำกัด ต้องคำนวณทุกสัดส่วนของนกไม้ซึ่งพลาดไม่ได้ โดยไม่มีโอกาสทดลองก่อนใช้งานจริง เพราะตามเนื้อเรื่องกล่าวว่า เมื่อสร้างนครุฑ-นกไม้เสร็จก็สั่งให้ภรรยา ลูก ๆ พร้อมนำของมีค่าเข้าไปนั่งด้านใน แล้วบินออกทางหน้าต่างปราสาทโกกนุททันที

สำหรับนกไม้ที่ประกอบขึ้นด้วยไม้ทั้งหมดหรือเป็นส่วนใหญ่ นั้น คงต้องเชื่อมชิ้นส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างแน่นหนา เพื่อขับเคลื่อนนกไม้นี้ซึ่งสันนิษฐานว่าคงเคลื่อนตัวด้วย 3 วิธี คือ 1) ปีกนกสามารถกระพือขึ้น-ลงได้ด้วยการควบคุมของนายช่าง 2) ปีกนกกางออกลักษณะทรงตัวเพื่อต้านลมและบินด้วยกลไกบางอย่าง เช่น ลม เชื้อเพลิง และ 3) ปีกนกกางออกเพื่อทรงตัวและบินด้วยการดึงลงจากที่สูงของปราสาท แล้วนายช่างจึงควบคุมให้บินไปตามทิศทางที่ต้องการ อย่างไรก็ตามการเชื่อมรอยต่อทุกส่วนนกไม้ ต้องได้ขนาดพอดีและมีความมั่นคง เช่น ระหว่างปีกทั้งสองข้างกับลำตัวนก เพราะเป็นส่วนที่ต้องรับน้ำหนักทั้งนายช่าง ภรรยา ลูก ๆ รวมทั้งหมคน่าจะประมาณ 3 คน รวมเป็น 5 คน และของมีค่าอีกประมาณ 5 - 10 กิโลกรัม

จากแคว้นภักคะที่ก่อสร้างปราสาทโกกนุทของโพธิราชกุมาร ไปจนถึงเชิงเขาหิมาพานต์ สถานที่ลงจอดนครุฑ - นกไม้นั้น (บาลีคิด, 2561) อนุมานได้ว่าระยะทางไม่เกิน 200 กิโลเมตร (ตามวงกลมในภาพข้างบน) ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นจริง แสดงว่านกไม้ที่ควบคุมการขับเคลื่อนโดยนายช่างนั้น ทรงตัวและบินอยู่ในอากาศได้นานพอสมควร หรือนานตามทีนายช่างต้องการให้ไปลงจอด ณ จุดใด ตามประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในโพธิราชกุมารสูตรนั้น นายช่างบังคับนกไม้ของเขาออกจากปราสาทโกกนุท เมืองสุสมารคิระ แคว้นภักคะ ซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของเทือกเขาหิมาลัย อันเป็นสถานที่ที่เชื่อว่าเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของป่าหิมาพานต์ จากนั้นทั้งนายช่าง ภรรยา และลูก ๆ ได้ช่วยกันสร้างเมืองขึ้น พร้อมทั้งตั้งตนเองเป็นกษัตริย์ พระนามว่า “กัฏฐาพะนะ” หมายถึง

ผู้มีท่อนไม้เป็นพาหนะ หรือผู้มีพาหนะอันทำด้วยท่อนไม้ จากนั้นจึงปกครองเมืองที่สร้างขึ้นใหม่นั้นต่อไป

สรุป

นวัตกรรม “ม้าไม้” ของโอดิสเซียส ผู้ซึ่งคิดอุบายยกพลข้ามพ้นประตูสเคอเรียน อันแข็งแกร่งแน่นหนาของทรอย ในคืนนั้นเขาสั่งให้ทหารหาท่อนไม้จำนวนมาก แล้วนำมายังฐานทัพเพื่อประกอบเป็นม้าไม้ขนาดมหึมา ซึ่งต้องประกอบให้แล้วเสร็จก่อนรุ่งอรุณ เพื่อจักได้ทิ้งไว้เป็นการบูชาเทวีอิธิน่า และให้เข้าใจว่าเป็นเครื่องบรรณาการต่อทรอย จากนั้นจึงทำที่เป็นยกพลกลับกรีกในเช้ามีดของวันนั้น คาดว่ามีความสูงราว 6 เมตร แบ่งเป็นช่วงขาสูง 2 เมตร ความสูงของลำตัวสูง 2 เมตร และช่วงลำคอถึงช่วงหน้าของม้าไม้คงสูง 2 เมตร ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ลงตัวสมส่วนตามลักษณะกายภาพ เพราะตีความว่า ทหารกรีกเข้าอาศัยอยู่ได้จำนวนหนึ่ง ซึ่งคาดว่าราว 10 นาย ทหารกรีกคงมีส่วนสูงเฉลี่ย 1.80 - 2 เมตร ตามมาตรฐานทหารนักรบกรีก บวกกับพื้นที่เก็บหอกซึ่งยาวกว่าทหารกรีกแน่นอน โดยยาวประมาณ 2.50 เซนติเมตร ส่วนความกว้างภายในท้องม้าไม้ นั้น คงอยู่ประมาณ 2 เมตร เพื่อบรรจุทหารกรีกเป็น 2 แถว จำนวนหนึ่ง ซึ่งไม่น่าจะเกิน 10 นาย สำหรับความยาวภายในท้องม้าไม้ นั้นก็เช่น คาดว่ายาวประมาณ 3 เมตร เพื่อพักอาศัยของทหารจำนวนหนึ่ง ไม่น่าจะเกิน 10 นาย ซึ่งเข้าไปอาศัยอยู่ในช่วงเช้ามีดของวันที่สร้างม้าไม้เสร็จ จนกว่าชาวทรอยจะลากจูงม้าไม้เข้าเมืองทรอยซึ่งก็อยู่ภายในท้องม้าไม้ นั้นทั้งวัน และช่วงค่ำจนกระทั่งดึกสงัด ก่อนที่จะออกมาจากท้องม้าไม้ด้วยบันไดเชือก จากการอนุมานตามเหตุการณ์นี้ ทหารกรีกที่อยู่ข้างในท้องม้าไม้จำนวนหนึ่ง พร้อมอุปกรณ์รบ เช่น หอก โล่ป้องกัน เสบียงอาหารที่เพียงพอสำหรับทหารอย่างน้อย 2 มื้อ คือช่วงมือเที่ยงหลังจากถูกลากจูงเข้าไปในเมืองทรอยแล้ว และช่วงมือก่อนลงมือออกจากท้องม้าไม้ แล้วกระจายกันออกทำภารกิจตามที่โอดิสเซียสวางแผนไว้ คือ ทหารจำนวนหนึ่งรับหน้าที่จุดไฟเผาตามซุ้มประตู ทหารจำนวนหนึ่งเข้าเฝ้าฆ่าทหารยามชาวทรอยอย่างฉับไว ทหารจำนวนหนึ่งเปิดประตูสเคอเรียนของทรอย เพื่อรับทัพกรีกและสปาร์ต้าเข้าสู่ใจกลางกรุงทรอย

นวัตกรรม “นกครุฑ - นกไม้” เกิดขึ้นจากประวัติศาสตร์การสร้างปราสาทโกกนุทของพระโพธิราชกุมาร คือ เหตุการณ์นี้ไปสู่การสร้างพาหนะยานยนต์ที่ควบคุมบังคับได้ อันมีรูปร่างเหมือนนกครุฑซึ่งทำด้วยไม้เนื้อแข็งแต่เบา เป็นส่วนประกอบหลักของนกไม้ ซึ่งเหตุการณ์นี้เกิดขึ้น 37 ปีก่อน พ.ศ. หรือประมาณ 580 ปีก่อน ค.ศ. พาหนะนกไม้นี้คาดว่าคงเคลื่อนตัวด้วย 3 วิธี คือ 1) ปีกนกสามารถกระพือขึ้น-ลงได้ด้วยการควบคุมของนายช่าง 2) ปีกนกทางออกลักษณะทรงตัวเพื่อต้านลมและบินด้วยกลไกบางอย่าง เช่น ลม เชื้อเพลิง และ 3) ปีกนกทางออกเพื่อทรงตัวและบินด้วยการดึงลงจากที่สูงของปราสาท แล้วนายช่างจึงควบคุมให้บินไปตามทิศทางที่ต้องการ

บรรณานุกรม

กรุณา กุศลาสัย และเรืองอุไร กุศลาสัย. (2554). ภารตวิทยา. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: ศยาม.

- ดาว ปิ่นเฉลียว. (2557). สงครามกรุงทอระและตำนานวีรบุรุษ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พี. วาทิน พรินติ้ง จำกัด.
- บาลีคิด. (2561). แผนที่ชมพูทวีป แสดงพุทธสถานสำคัญสมัยพุทธกาล. เรียกใช้เมื่อ 11 สิงหาคม 2561 จาก <http://www.palidict.com/node/10515>.
- พระมหาวารีย์ พลากิโก และพระมหาสมบุญ อนนตชโย. (2558). ธรรมบท ภาคที่ 6 แปลโดย พญัญชนะ ฉบับสองภาษา (ไทย-บาลี). (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลี้ยง เชียงเพียรเพื่อพุทธศาสน์.
- วัดป่าสันติวนาราม. (2561). วัดป่าสันติวนาราม (วัดป่าดงไร่). เรียกใช้เมื่อ 12 สิงหาคม 2561 จาก <https://thailandtourismdirectory.go.th/th/info/attraction/detail/itemid/21177>.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2561). นวัตกรรม. เรียกใช้เมื่อ 13 สิงหาคม 2561 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>.
- _____. (2561). สงครามกรุงทอระ. เรียกใช้เมื่อ 13 สิงหาคม 2561 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki>.
- เสถียร โพธิ์นันทะ. (2543). แนวพระพุทธรูป. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- อนันตชัย จินดาวัฒน์. (2556). ประวัติศาสตร์ยุโรป. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ยิปซี กรู๊ป.
- Graziosi, B. (2002). The Invention of Homer. London: Cambridge.
- iM2 Market. (2560). ความคิดสร้างสรรค์ คือ (Creative) ? เรียกใช้เมื่อ 11 สิงหาคม 2561 จาก <https://www.im2market.com/2017/11/19/4655>.